

**Paraplubestemmingsplan
Geitenhouderijen 2020**

Vastgesteld

Opdrachtgever:	Gemeente Westerwolde
Rapportnummer:	RB 30.136
Datum vrijgave:	Oktober 2020
Opsteller:	Dhr. M. Beek
Goedkeuring:	Dhr. H. de Roo

Inhoudsopgave

.....	1
1 HOOFDSTUK 1 INLEIDEND HOOFDSTUK	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Begrenzing plangebied.....	5
1.3 Geldende bestemmingsplannen.....	6
2 HOOFDSTUK 2 BESTAANDE SITUATIE	7
3 HOOFDSTUK 3 TOELICHTING OP HET PLAN	8
4 HOOFDSTUK 4 TOELICHTING OP DE REGELS	10
4.1 Algemeen.....	10
4.2 Regels.....	11
5 HOOFDSTUK 5 BELEID	13
5.1 Wettelijk kader	13
5.2 Rijksbeleid	13
5.3 Provinciaal beleid	13
5.4 Gemeentelijk beleid	14
6 HOOFDSTUK 6 VERANTWOORDING	16
7 HOOFDSTUK 7 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	17
8 HOOFDSTUK 8 OVERLEG EN MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID	18
8.1 Inspraak	18
8.2 Vooroverleg	18
8.3 Zienswijzen	18

1 Hoofdstuk 1 Inleidend hoofdstuk

1.1 Inleiding

In de gemeente Westerwolde is gesproken over mogelijke gezondheidsrisico's van geitenhouderijen voor omwonenden. Discussies over eventuele gezondheidsrisico's zijn in het recente verleden in een stroomversnelling gekomen door de Q-koorts epidemie rond 2007-2009. Sindsdien is onderzoek gedaan naar de gezondheid van omwonenden van veehouderijen.

Naar aanleiding van uitkomsten van de gezondheidsonderzoeken is nadrukkelijker aandacht komen te liggen bij de voorgenomen uitbreidingen van en omschakelingen naar geitenhouderijen.

Het onderzoek 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) Analyse van gezondheidseffecten, risicofactoren en uitstoot van bio-aerosolen, RIVM Rapport 2017-0062' heeft vastgesteld dat er een grotere kans is op longontstekingen binnen een straal van 2 kilometer rond een geitenhouderij. De oorzaak hiervan is nog niet bekend. Het (causaal) verband moet blijken uit vervolgonderzoek.

In 2018 zijn verschillende vervolgonderzoeken gestart, waarin de onderzoekers willen achterhalen waarom mensen die wonen in de buurt van geitenhouderijen (en deels pluimveehouderijen) vaker een longontsteking hebben. Het gaat hierbij om de volgende onderzoeksvragen:

- Geldt ook voor andere regio's dat mensen die in de buurt van geiten- en pluimveehouderijen vaker met longontsteking worden gediagnostiseerd?
- Welke ziekteverwekkers veroorzaken longontstekingen in de omgeving van geitenhouderijen?
- Aan welke ziekteverwekkers worden geitenhouders blootgesteld?
- Komen ziekteverwekkers vaker voor op of rond bepaalde typen geitenhouderij?

In 2019 zijn verschillende vervolgonderzoeken gestart om oorzaken te vinden voor eerdere resultaten. In de huidige onderzoeken wordt nagegaan waarom mensen die wonen in de buurt van geitenhouderijen vaker een longontsteking hebben. Het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Universiteit Utrecht, Wageningen UR Wageningen University en Research en Nivel Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg voeren samen de VGO onderzoeken uit.

Uit alle VGO 'Livestock farming and the health of local residents' onderzoeken gezamenlijk komen de volgende resultaten.

Meer longontsteking

Rond geitenhouderijen komt vaker longontstekingen voor. In sommige onderzoeken zien we dat ook voor pluimveehouderijen, maar in mindere mate dan bij geitenhouderijen. Gemiddeld zijn er elk jaar 1650 mensen met een longontsteking op 100.000 inwoners. Van de 1650 longontstekingen worden er ruim 200 veroorzaakt doordat mensen in de buurt wonen van geitenhouderij of pluimveehouderij. Bij geiten is de oorzaak onbekend. Het is onwaarschijnlijk dat het door Q-koorts komt. In de vervolgonderzoeken die in 2019 zijn gestart wordt naar oorzaken van de longontstekingen gezocht.

Minder astma en allergie

Bij mensen die dicht bij een veehouderij wonen komen astma en neusallergie minder voor.

Minder goede longfunctie

Mensen die in de buurt van minimaal 15 veehouderijen wonen hebben een minder goede longfunctie. Ook is de longfunctie lager bij als er veel ammoniak in de lucht is.

Niet vaker ziekteverwekkers

Een aantal ziekteverwekkers komen niet vaker voor bij mensen die dichtbij veehouderijen wonen in vergelijking met de algemene bevolking. Het gaat om hepatitis E-virus infecties, de resistente ESBL Extended spectrum beta-lactamases -bacteriën en Clostridium difficile. Resistente bacteriën zijn ongevoelig voor een aantal antibiotica en daarom moeilijker te behandelen.

Verzoek vanuit gemeente aan PS tot wijziging POV

In de gemeente Westewolde zijn ook bedrijfsmatige geitenhouderijen aanwezig. Vanuit deze ongerustheid heeft de gemeente Westerwolde per brief van 27 maart 2019 aan Provinciale Staten (PS) van de provincie Groningen gevraagd om een aanpassing door te voeren van de Provinciale Omgevingsverordening (POV) en wel zodanig dat de vestiging en uitbreiding van de oppervlakte dierenverblijf ten behoeve van het houden van geiten, een uitbreiding van het aantal geiten alsmede de omschakeling naar een geitenhouderij wordt verboden indien de vestiging, uitbreiding of omschakeling ziet op het houden van tenminste tien (10) geiten per inrichting. Verder heeft de gemeente aan PS verzocht om vooruitlopend op de wijziging van de POV een voorbereidingsbesluit te nemen als bedoeld in artikel 4.1, vijfde lid, van de Wet ruimtelijke ordening.

Besluit PS op verzoek gemeente tot wijziging POV

Provinciale Staten van de provincie Groningen hebben richting de groninger gemeenten aangegeven dat er geen provinciaal voorbereidingsbesluit zal worden genomen en er geen aanpassing van de POV van provinciewege wordt gedaan. Als onderstaand heeft de provincie haar standpunt nader gemotiveerd.

“ Op grond van de Wet ruimtelijke ordening worden taken en bevoegdheden belegd bij de overheidslaag die daarvoor het meest geschikt is. Op grond van de Wet ruimtelijke ordening ligt de zorg voor een goede ruimtelijke ordening in de eerste plaats bij de gemeenten. Indien een ruimtelijk belang naar aard en schaal het gemeentelijke niveau overstijgt, hebben ook (het Rijk en) de provincies een rol in de zorg voor een goede ruimtelijke ordening. Leidend voor het bepalen van de rol van het Rijk en de provincies is het subsidiariteitsbeginsel "decentraal wat kan, centraal wat moet". Dat betekent dat het Rijk en de provincie hun wettelijke ruimtelijke bevoegdheden alleen kunnen inzetten indien er sprake is van een ruimtelijk belang dat niet op een doelmatige en doeltreffende wijze door de gemeenten kan worden behartigd.

Uit het overleg met de gemeenten is gebleken dat zij zich bewust zijn van de gezondheidsrisico's van geitenhouderijen en dat zij over ruimtelijk instrumentarium beschikken - waaronder het nemen van een voorbereidingsbesluit - om deze risico's te beperken. Wij zien dan ook geen reden voor een voornemen tot herziening van de omgevingsverordening vooraf gegaan door het nemen van een provinciaal voorbereidingsbesluit”.

Wel deelt de provincie Groningen de zorg en het advies van de GGD Groningen.

Advies GGD Groningen

De GGD Groningen vindt het zorgelijk dat er in meerdere onderzoeken een verhoogd risico op longontsteking door het wonen in de nabijheid van geitenhouderijen is aangetoond. Om geen nieuwe of grotere gezondheidsrisico's te laten ontstaan adviseert GGD Groningen om uit voorzorg terughoudend te zijn met:

- Uitbreiding en nieuwvestiging van geitenhouderijen nabij gevoelige bestemmingen zoals woningen, scholen, zorgcentra etc.
- Het plaatsen van nieuwe gevoelige bestemmingen nabij reeds bestaande geitenhouderijen.

Dit is in lijn met het landelijke standpunt van GGD GHOR Nederland. Dit advies geldt totdat er inzichten zijn in de oorzaak en geschikte maatregelen om het risico te reduceren. Hier worden verschillende vervolgonderzoeken naar gedaan. In paragraaf 1.1 is daar reeds nader op ingegaan wat uit vervolgonderzoeken reeds is gebleken, waarbij in ieder geval duidelijk is geworden dat rondom geitenhouderijen een grotere kans is op het krijgen van een longontsteking.

De gemeente Westerwolde heeft naar aanleiding van het advies van de GGD en de reactie vanuit Provinciale Staten besloten om zelf vanuit de gemeente actie te ondernemen en de toename van het aantal geiten in de gemeente te verbieden. Op 10 juli 2019 heeft de gemeenteraad hiervoor een voorbereidingsbesluit genomen. Het voorbereidingsbesluit wordt gevolgd door dit paraplubestemmingsplan, waarin het verbod voor langere tijd vastgelegd wordt.

De strekking van het genomen voorbereidingsbesluit is de volgende.

In het voorbereidingsbesluit heeft de raad bepaald dat de vestiging en uitbreiding van oppervlakte dierenverblijf ten behoeve van het houden van geiten, een uitbreiding van het aantal geiten alsmede de omschakeling naar een geitenhouderij verboden is indien de vestiging, uitbreiding of omschakeling ziet op het houden van tenminste tien geiten per inrichting. Verder heeft de raad bepaald dat dit verbod niet van toepassing is op het verlenen en gebruik maken van een omgevingsvergunning voor het oprichten van nieuwe agrarische bedrijfsgebouwen of het aanwenden van bestaande bedrijfsgebouwen of het uitbreiden van bestaande gebouwen die leidt tot een grotere stalvloeroppervlakte dan de bestaande stalvloeroppervlakte, indien deze omgevingsvergunning (a) noodzakelijk is om tegemoet te komen aan aangescherpte wettelijke eisen op het gebied van milieu of (b) ertoe strekt om het welzijn van de te houden dieren te vergroten door de netto voor het dier beschikbare leefruimte te vergroten, mits het aantal te houden dieren zoals is vergund niet toeneemt.

1.2 **Begrenzing plangebied**

Het voorbereidingsbesluit heeft betrekking op het totale grondgebied van de gemeente Westerwolde. Voor het paraplubestemmingsplan is er ook voor gekozen om het gehele grondgebied van de gemeente Westerwolde aan te houden.

Omdat de herziening betrekking heeft op een relatief kleine aanpassing in de regels voor alle agrarische bestemmingen, is ervoor gekozen om deze vigerende

bestemmingsplannen gedeeltelijk te herzien door middel van een zogenaamd 'paraplubestemmingsplan'.

1.3 Geldende bestemmingsplannen

Tot de inwerkingtreding van voorliggend bestemmingsplan 'Paraplubestemmingsplan Geitenhouderijen 2020' gelden binnen het plangebied verschillende bestemmingsplannen en herzieningen.

Na de inwerkingtreding van voorliggend bestemmingsplan blijven al deze bestemmingsplannen, binnen het plangebied, hun rechtskracht behouden. Voorliggend bestemmingsplan herzielt deze bestemmingsplannen op onderdelen daar waar het gaat om alle voorkomende agrarische bestemmingen, voor het overige blijven de vigerende bestemmingsplannen onverminderd van toepassing.

2

Hoofdstuk 2 Bestaande situatie

De landbouw vormt de grootste grondgebruiker van het buitengebied van de gemeente Westerwolde. In het buitengebied van de gemeente Westerwolde zijn 3 locaties/bedrijven met een bedrijfsmatige geitenhouderij gevestigd, het betreffen de volgende locaties:

- Zevenmeersveenweg 11, Sellingen, Vergunning d.d. 21-9-2004 voor het houden van 680 melkgeiten en 500 opfokgeiten (totaal 1180) en melding verandering 2-7-2008 voor nieuwbouw stal i.v.m. herhuisvesting opfokgeiten; geen uitbreiding aantal dieren.
- Zevenmeersveenweg 9, Sellingen, Vergunning d.d. 11-10-2019 voor het houden van 1484 opfokgeiten
- Ruiten A Kanaal West V 3, ter Apel, Vergunning d.d. 12-2-2019 voor het houden van 900 melkgeiten en 375 opfokgeiten (totaal 1275)

In totaal is in de bestaande toestand vergunning verleend voor 3939 geiten. Met voorliggend paraplubestemmingsplan worden de vergunde milieurechten van deze bedrijven gerespecteerd.

3 Hoofdstuk 3 Toelichting op het plan

Kijkend naar het risico op longontstekingen uit het VGO2 is een toename van het aantal geiten binnen een bedrijf niet wenselijk. De GGD geeft aan dat een groter aantal dieren het risico verhoogt. De gemeente Westerwolde wil daarom dat:

- de vestiging en uitbreiding van de oppervlakte dierenverblijf ten behoeve van het houden van geiten verboden is, indien deze ziet op het houden van tenminste 10 geiten per inrichting;
- het uitbreiden van het aantal geiten alsmede de omschakeling naar een geitenhouderij is verboden indien de uitbreiding of omschakeling ziet op het houden van tenminste 10 geiten per inrichting.

Dit verbod is niet van toepassing op het verlenen en gebruik maken van een omgevingsvergunning voor het oprichten van nieuwe agrarische bedrijfsgebouwen of het aanwenden van bestaande bedrijfsgebouwen of het uitbreiden van bestaande gebouwen die leidt tot een grotere staloppervlakte dan de bestaande stalvloeroppervlakte, indien deze omgevingsvergunning:

- a. noodzakelijk is om tegemoet te komen aan aangescherpte wettelijke eisen op het gebied van milieu of;
- b. ertoe strekt om het welzijn van de te houden dieren te vergroten door de netto voor het dier beschikbare leefruimte te vergroten;

mits het aantal te houden dieren zoals is vergund niet toeneemt.

Aanvullend daarop nog artikel lid 3.2 inzake het afwijken van de gebruiksregels.

3.2 Omgevingsvergunning voor het afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan van het verbod afwijken met een omgevingsvergunning indien uit onderzoek in voldoende mate is gebleken dat risico's voor de gezondheid van personen die verblijven in nabij gelegen functies zijn uit te sluiten. Het bevoegd gezag betreft bij het al dan niet verlenen van de vergunning in ieder geval:

1. de afstand van de geitenhouderij tot bestaande of geprojecteerde woonfuncties of andere gevoelige verblijffuncties;
2. een advies van de GGD of andere onafhankelijke deskundige zolang er geen algemene nieuwe inzichten zijn.

Deze verbodsbepalingen zijn legitiem en zullen in ieder geval gaan duren totdat bekend is waar het risico op longontstekingen vandaan komt en hoe dit risico geminimaliseerd kan worden.

Met het bestemmingsplan wordt geregeld dat een verdergaande toename van het aantal geiten binnen het plangebied niet is toegestaan. Het gaat daarbij om een toename ten opzichte van het geitenaantal dat:

- gemeld is in het kader van het Activiteitenbesluit milieubeheer of de Wet milieubeheer, of;
  - vergund is met een Omgevingsvergunning beperkte milieutoets, of;
  - vergund is op basis van de Hinderwet, of;
  - vergund is met een omgevingsvergunning Milieu op basis van artikel 2.1 onder e van de Wabo,
- of;
- vergund is met een vergunning op basis van de Wet milieubeheer.

Het bestemmingsplan geldt alleen voor bedrijfsmatig gehouden geiten waarvoor een melding of een vergunning nodig is. Aangesloten wordt bij artikel 1.18 lid 2 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Op grond van dit artikel geldt er voor 'inrichtingen' waar minder dan 10 geiten worden gehouden geen meldingsplicht.

Dit betekent ook dat dit bestemmingsplan feitelijk alleen beperkingen oplegt voor agrarische bestemmingen. Alleen daar mag immers een agrarisch bedrijf worden uitgeoefend. Op andere bestemmingen mag sowieso geen agrarisch bedrijf worden uitgeoefend en mag alleen hobbymatig dieren worden gehouden.

4 Hoofdstuk 4 Toelichting op de regels

4.1 Algemeen

Het bestemmingsplan bevat regels die het juridisch instrumentarium geven voor het regelen van het gebruik van de gronden en opstallen én bepalingen over de toelaatbaarheid van bebouwing.

Het bestemmingsplan kan worden verbeeld op papier, en gaat vergezeld van deze toelichting. De toelichting heeft geen bindende werking en maakt juridisch geen deel uit van het bestemmingsplan. Wel heeft zij een belangrijke functie bij de onderbouwing van het plan.

De Wet ruimtelijke ordening biedt zowel de mogelijkheid om een globaal bestemmingsplan te maken als de mogelijkheid van een gedetailleerd bestemmingsplan. In het voorliggende bestemmingsplan is gekozen voor een gedetailleerde regeling.

Het bestemmingsplan 'Paraplubestemmingsplan Geitenhouderijen 2020' is een zogenaamd paraplubestemmingsplan en betreft een gedeeltelijke herziening van alle geldende agrarische bestemmingen van alle vigerende bestemmingsplannen van de gemeente Westerwolde. Met het paraplubestemmingsplan worden deze bestemmingsplannen gelijktijdig herzien door extra regelingen op te nemen voor één specifiek onderwerp, in dit geval geitenhouderijen. Binnen voorliggend paraplubestemmingsplan gaat het om de volgende verboden:

- de vestiging en uitbreiding van de oppervlakte dierenverblijf ten behoeve van het houden van geiten is verboden, indien deze ziet op het houden van tenminste 10 geiten per inrichting;
- het uitbreiden van het aantal geiten alsmede de omschakeling naar een geitenhouderij is verboden indien de uitbreiding of omschakeling ziet op het houden van ten minste 10 geiten per inrichting.

Dit verbod is niet van toepassing op het verlenen en gebruik maken van een omgevingsvergunning voor het oprichten van nieuwe agrarische bedrijfsgebouwen of het aanwenden van bestaande bedrijfsgebouwen of het uitbreiden van bestaande gebouwen die leidt tot een grotere staloppervlakte dan de bestaande stalvloeroppervlakte, indien deze omgevingsvergunning:

- a. noodzakelijk is om tegemoet te komen aan aangescherpte wettelijke eisen op het gebied van milieu of;
- b. ertoe strekt om het welzijn van de te houden dieren te vergroten door de netto voor het dier beschikbare leefruimte te vergroten;

mits het aantal te houden dieren zoals is vergund niet toeneemt.

Aanvullend daarop nog artikel lid 3.2 inzake het afwijken van de gebruiksregels.

3.2 Omgevingsvergunning voor het afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan van het verbod afwijken met een omgevingsvergunning indien uit onderzoek in voldoende mate is gebleken dat risico's voor de gezondheid van personen die verblijven in nabij gelegen functies zijn uit te sluiten. Het bevoegd gezag betreft bij het al dan niet verlenen van de vergunning in ieder geval:

1. de afstand van de geitenhouderij tot bestaande of geprojecteerde woonfuncties of andere gevoelige verblijffuncties;
2. een advies van de GGD of andere onafhankelijke deskundige zolang er geen algemene nieuwe inzichten zijn.

De overige regels van de betreffende vigerende bestemmingsplannen blijven onverminderd van kracht.

De regels bestaan uit vier hoofdstukken. Dit zijn de inleidende regels (artikelen 1 en 2), de bestemmingsregels (artikel 3), de algemene regels (artikel 4) en de overgangs- en slotregels (de artikelen 5 en 6).

In de volgende paragraaf worden de diverse artikelen uit de regels en de bijlage toegelicht.

4.2 Regels

Hoofdstuk 1: Inleidende regels

Artikel 1: Begrippen

In dit artikel worden de in de regels gehanteerde begrippen nader verklaard om verschillen in interpretatie te voorkomen.

Artikel 2: Toepassingsbereik

Dit artikel bepaalt de reikwijdte van dit paraplubestemmingsplan, in dit geval alle agrarische bestemmingen binnen alle geldende bestemmingsplannen van de gemeente Westerwolde. In het artikel is opgenomen voor welke vigerende bestemmingsplannen dit paraplubestemmingsplan van toepassing is, en in hoeverre de bestaande bestemmingsplannen door de vaststelling van dit bestemmingsplan worden gewijzigd of aangevuld.

Hoofdstuk 2: Bestemmingsregels

Dit hoofdstuk bevat 1 artikel:

Artikel 3: Aanvulling gebruiksregels

Met dit artikel worden de gebruiksregels van de onderliggende bestemmingsplannen aangevuld met een verbod voor:

- de vestiging en uitbreiding van de oppervlakte dierenverblijf ten behoeve van het houden van geiten, indien deze ziet op het houden van tenminste 10 geiten per inrichting;
- Het uitbreiden van het aantal geiten alsmede de omschakeling naar een geitenhouderij indien de uitbreiding of omschakeling ziet op het houden van ten minste 10 geiten per inrichting.

Dit verbod is niet van toepassing op het verlenen en gebruik maken van een omgevingsvergunning voor het oprichten van nieuwe agrarische bedrijfsgebouwen of het aanwenden van bestaande bedrijfsgebouwen of het uitbreiden van bestaande gebouwen die leidt tot een grotere staloppervlakte dan de bestaande stalvloeroppervlakte, indien deze omgevingsvergunning:

- a. noodzakelijk is om tegemoet te komen aan aangescherpte wettelijke eisen op het gebied van milieu of;

- b. ertoe strekt om het welzijn van de te houden dieren te vergroten door de netto voor het dier beschikbare leefruimte te vergroten;
mits het aantal te houden dieren zoals is vergund niet toeneemt.

Aanvullend daarop nog artikel lid 3.2 inzake het afwijken van de gebruiksregels.

3.2 Omgevingsvergunning voor het afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan van het verbod afwijken met een omgevingsvergunning indien uit onderzoek in voldoende mate is gebleken dat risico's voor de gezondheid van personen die verblijven in nabij gelegen functies zijn uit te sluiten. Het bevoegd gezag betreft bij het al dan niet verlenen van de vergunning in ieder geval:

1. de afstand van de geitenhouderij tot bestaande of geprojecteerde woonfuncties of andere gevoelige verblijffuncties;
2. een advies van de GGD of andere onafhankelijke deskundige zolang er geen algemene nieuwe inzichten zijn.

Hoofdstuk 3: Algemene regels

Dit hoofdstuk geeft een gebruikelijke algemene regel.

Artikel 4: anti-dubbelregel

Dit artikel regelt dat grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing blijft.

Hoofdstuk 4: Overgangs- en slotregels

Artikel 5: Overgangsrecht

Dit artikel regelt het overgangsrecht voor bebouwing en gebruik van gronden en bouwwerken.

Artikel 6: Slotregel

Dit artikel regelt de formele titel waaronder het bestemmingsplan kan worden aangehaald.

5 Hoofdstuk 5 Beleid

5.1 Wettelijk kader

In de Wet ruimtelijke ordening staat in artikel 3.1 dat de gemeenteraad een of meer bestemmingsplannen vaststelt voor het grondgebied van de gemeente. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de raad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De raad heeft daarbij beleidsruimte en moet de betrokken belangen afwegen.

5.2 Rijksbeleid

Op 13 maart 2012 heeft de minister van Infrastructuur en Ruimte de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vastgesteld. De visie stelt het (integrale) kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau in Nederland. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte schetst het kabinet hoe Nederland er in 2040 uit moet zien: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig.

In de SVIR zijn tot 2028 drie Rijksdoelen geformuleerd:

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijkeconomische structuur van Nederland. (concurrerend)
- Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat. (bereikbaar)
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke cultuurhistorische waarden behouden zijn. (leefbaar en veilig)

Kamerbrief over het rapport "Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (aanvullende studies)"

Op 16 juni 2017 hebben de bewindslieden een aanbiedingsbrief gestuurd aan de Tweede Kamer over het rapport "Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (aanvullende studies)". Ze geven aan de verhoogde ziektedruk rond geitenhouderijen een zorgelijk signaal te vinden. Het Rijk wil echter nog geen maatregelen op bedrijfsniveau nemen, omdat de bronoorzaak van de ziektedruk onbekend is en men hiernaar eerst vervolgonderzoek wil gaan doen. Wel geeft het Rijk aan "het belangrijk te vinden dat het bevoegde gezag rekening houdt met de zorgelijke signalen bij besluiten op het gebied van ruimtelijke ordening en bij besluiten over het verlenen van vergunningen".

Kamerbrief van het Ministerie van infrastructuur en milieu

Bij brief van 4 juli 2017 heeft de Minister van Infrastructuur en Milieu aangegeven dat een landelijk moratorium niet mogelijk is. Dit is een decentrale bevoegdheid. Provincies en gemeenten kunnen op grond van het instrumentarium van de Wet ruimtelijke ordening zelf een moratorium instellen. Zij kunnen dat doen door een voorbereidingsbesluit te nemen waarmee de bouw en uitbreiding van geitenstallen wordt verboden of beperkt, vooruitlopend op een wijziging van het gemeentelijke bestemmingsplan of provinciale verordening met dat doel.

5.3 Provinciaal beleid

De provincie voert geen beleid dat specifiek gericht is op het houden van geiten. Wel is nieuw vestiging van agrarische bedrijven (waaronder ook geitenhouderijen) uitgesloten.

Het primaat voor het voorkomen van vestiging/uitbreiding van geitenhouderijen ligt in eerste instantie bij de gemeenten, omdat het gaat over bedrijven die van de gemeente een omgevingsvergunning (milieu en RO) moeten krijgen.

5.4 Gemeentelijk beleid

Werkwijze risico longontstekingen rondom geitenhouderijen

Volgend op het RIVM-onderzoek "Veehouderij en Gezondheid Omwonenden – aanvullende studies" (VGO2), is door het college van burgemeester en wethouders gesproken over een te hanteren werkwijze

Het college is van mening dat:

- de vestiging en uitbreiding van de oppervlakte dierenverblijf ten behoeve van het houden van geiten en indien deze ziet op het houden van tenminste 10 geiten per inrichting;
- het uitbreiden van het aantal geiten alsmede de omschakeling naar een geitenhouderij indien de uitbreiding of omschakeling ziet op het houden van ten minste 10 geiten per inrichting;

Verboden dient te zijn.

Dit verbod is niet van toepassing op het verlenen en gebruik maken van een omgevingsvergunning voor het oprichten van nieuwe agrarische bedrijfsgebouwen of het aanwenden van bestaande bedrijfsgebouwen of het uitbreiden van bestaande gebouwen die leidt tot een grotere staloppervlakte dan de bestaande stalvloeroppervlakte, indien deze omgevingsvergunning:

- a. noodzakelijk is om tegemoet te komen aan aangescherpte wettelijke eisen op het gebied van milieu of;
- b. ertoe strekt om het welzijn van de te houden dieren te vergroten door de netto voor het dier beschikbare leefruimte te vergroten;

mits het aantal te houden dieren zoals is vergund niet toeneemt.

Aanvullend daarop nog artikel lid 3.2 inzake het afwijken van de gebruiksregels.

3.2 Omgevingsvergunning voor het afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan van het verbod afwijken met een omgevingsvergunning indien uit onderzoek in voldoende mate is gebleken dat risico's voor de gezondheid van personen die verblijven in nabij gelegen functies zijn uit te sluiten. Het bevoegd gezag betreft bij het al dan niet verlenen van de vergunning in ieder geval:

1. de afstand van de geitenhouderij tot bestaande of geprojecteerde woonfuncties of andere gevoelige verblijffuncties;
2. een advies van de GGD of andere onafhankelijke deskundige zolang er geen algemene nieuwe inzichten zijn.

Dit betreffen (tijdelijke) maatregelen totdat lopende onderzoeken van het Rijk bekend en beoordeeld zijn.

Vorbereidingsbesluit

Op 10 juli 2019 is bovenstaande lijn van het college bekrachtigd door de gemeenteraad. De gemeenteraad nam hiervoor een voorbereidingsbesluit, dat op deze datum in werking trad. Met het voorbereidingsbesluit worden ongewenste ontwikkelingen

tegengehouden door een bescherming te creëren waardoor het gedurende een jaar niet mogelijk meer is om meer geiten in bestaande stallen te houden.

6 Hoofdstuk 6 Verantwoording

In dit bestemmingsplan wordt een regeling getroffen dat wijzigen van het gebruik van bestaande bebouwing bij geitenhouderijen ten behoeve van het houden van (meer) geiten niet is toegestaan. Redenen hiervoor zijn meervoudig. De GGD geeft aan dat een groter aantal dieren het risico verhoogt. Een stand-still van het aantal geiten in bestaande stallen is wenselijk. De geitenstop zorgt (voorlopig) voor een afname van milieueffecten van uitbreiding van geitenhouderijen. Lokaal heeft dit effect.

7

Hoofdstuk 7 Economische uitvoerbaarheid

Bij het opstellen van een nieuw bestemmingsplan dient op grond van artikel 3.1.6 lid 1 sub f van het Besluit ruimtelijke ordening onderzoek plaats te vinden naar de economische uitvoerbaarheid van het plan. De Wet ruimtelijke ordening maakt het vaststellen van een exploitatieplan verplicht voor een aantal bouwactiviteiten wanneer de bouw planologisch mogelijk wordt gemaakt in een bestemmingsplan, een wijziging van een bestemmingsplan, een projectbesluit of een projectafwijkingbesluit.

Het bestemmingsplan “Paraplubestemmingsplan Geitenhouderijen 2020” heeft betrekking op een regeling van aanvullende gebruiksregels en ziet niet direct toe op bouwactiviteiten.

Gelet op het bovenstaande is dit bestemmingsplan economisch uitvoerbaar en kan in de kader van de vaststelling van het bestemmingsplan worden afgezien van het vaststellen van een exploitatieplan.

8 Hoofdstuk 8 Overleg en maatschappelijke uitvoerbaarheid

8.1 Inspraak

Er is geen inspraakprocedure gevolgd. Met het genomen voorbereidingsbesluit was de regeling al aangekondigd. Het houden van inspraak had geen toegevoegde waarde.

8.2 Vooroverleg

Artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening bepaalt dat 'het bestuursorgaan dat belast is met de voorbereiding van een bestemmingsplan daarbij overleg pleegt met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn'.

In het kader van het vooroverleg zijn reacties gestuurd naar:

- Provincie Groningen;
- Waterschap Hunze en Aa's;
- Gemeenten Oldambt, Pekela, Emmen, Borger-Odoorn en Stadskanaal.

Uitsluitend de gemeente Emmen heeft niet gereageerd. De andere instanties hebben aangegeven zich te kunnen vinden in het plan, waarbij vanuit de provincie nog is aangegeven dat in de aanhef van artikel 3.1.2 van de planregels de verwijzing ontbreekt naar de strijdig gebruiksregel in artikel 3.1.1. Deze omissie is in het ontwerpbestemmingsplan hersteld.

8.3 Zienswijzen

Het ontwerpparaplubestemmingsplan Geitenhouderijen 2020 heeft met ingang van donderdag 16 juli 2020 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegen.

Er zijn zienswijzen ingediend. Een samenvatting van de ingediende zienswijzen en de gemeentelijke reactie daarop zijn als bijlage bij het vast te stellen bestemmingsplan gevoegd.

Projectgegevens

Project : Paraplubestemmingsplan Geitenhouderijen 2020
Projectnummer : RB 30.136
IMRO : NL.IMRO.1950.BP2002-vs01
Versie : 01
Datum : Oktober 2020

RooBeek Advies

Nautilusstraat 7b
7821 AG Emmen
H. de Roo & M.Beek

www.roobeek-advies.nl